

VOGELVARIA

ROODBORST BRAAKT BALLETTJES

Tijdens het werken in de tuin(vorig jaar) werd ik, zoals zo vaak, vergezeld door een Roodborst. Dat is niet zo speciaal maar opeens zag ik het beestje een kokhalzende beweging maken. Er leek hem duidelijk iets dwars te zitten. Na een paar seconden braakte het beestje een wit balletje uit. Ik heb toen meteen getracht om het balletje te zoeken maar dat lukte niet. De Roodborst zat namelijk op een grote stapel snoeihout. Na zo'n vreemd voorval ga je in het vervolg zo'n beestje toch wat beter observeren. Ongeveer een half uur later zag ik hem weer en warempel, hij braakte weer zo'n wit balletje uit en meteen daarna nog een! Ik ben weer gaan zoeken en toen vond ik een zo'n balletje. Het was vrij hard en had een diameter van een millimeter of vijf. Geen flauw idee wat dat nou toch kon zijn

Stom toevallig las ik een week later in de Chemisch-ecologische Flora (KNNV) dat volgens waarnemingen in Engeland roodborstjes de vruchten van de Kardinaalsmuts plukken, de oranje arrylus opeten en vervolgens de zaden weer uitspuwen. Meteen even gaan kijken natuurlijk. En inderdaad, als je de oranje vruchtjes van de Kardinaalsmuts openmaakt zit daar een wit zaadje in van ongeveer 5 mm doorsnede.

Jan Kolsters

BOSUILEN HAMSTEREN MUIZEN

Als je nesten van roofvogels of uilen controleert, dan vind je naast prooiresten ook regelmatig nog niet verorberde prooien op het nest. Dat kun je beschouwen als voedselvoorraad, en als bewijs dat er een goed prooiaanbod is. Enkele prooien kun je als normale voorraad beschouwen, maar waar ligt de grens voor wat normaal is?

Op 17 maart 2001 controleerde ik in Westerhoven met Piet Wuyts een nestkast waarin een Bosuil gesignaleerd was, om te zien of de jongen geringd konden worden. Ik kon niet in de kast kijken, en moest op de tast de jongen uit de kast graaien. Toen ik er al vier had uitgevist voelde ik nog steeds van die zachte warme propjes, maar ze waren toch iets anders van vorm: muizen, dood weliswaar maar warm omdat de jongen en het wijfje erop hadden gezeten.

Zo te voelen lagen er nogal enkele, dus die ook maar even eruit halen om te zien hoeveel het er precies waren en van welke soorten. Toen ik er al meer dan tien uit had gehaald, voelde ik er nog steeds net zoveel liggen. Uiteindelijk kwam het aantal op 23! Het bleken 19 Bosmuizen te zijn, 3 Rosse Woelmuizen en 1 Veld- of Aardmuis. Toch een aardige voorraad. Piet heeft er nog enkele foto's van gemaakt. Alles bij elkaar wogen de muizen 450 gram. Dat wogen de jonge uilen samen ook ongeveer.

Het oudste jong was naar schatting ruim een week oud, het jongste enkele dagen. Alleen de oudste twee waren groot genoeg om te ringen, ondanks al het voer waar ze tussen lagen. In de literatuur wordt aangegeven dat een voedselvoorraad het meest wordt aangetroffen in de periode van vlak voor het uitkomen van de eieren totdat de jongen ongeveer twee weken oud zijn. Op die leeftijd krijgen de jongen per dag gemiddeld 88 gram voer te eten, oplopend tot 132 gram vlak voor het uitvliegen. Dus dan eten ze zo'n berg muizen met zijn vieren binnen een dag op.

Een andere literatuurbron rekent voor volwassen Bosuilen 60 gram voedsel per dag. Dan doen ze er een dagje langer over.

Jan Wouters